Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0152

Nový čínsky zákon o „etnickej jednote a pokroku“ a zintenzívnené potláčanie etnických identít

Uznesenie Európskeho parlamentu z 30. apríla 2026 o novom čínskom zákone o „etnickej jednote a pokroku“ a zintenzívnenom potláčaní etnických identít (2026/2703(RSP))

Európsky parlament,

– so zreteľom na článok 150 ods. 5 a článok 136 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže ochrana národnostnej alebo etnickej, kultúrnej, náboženskej a jazykovej identity menšín je zakotvená v medzinárodnom obyčajovom práve, ako sa uvádza v Deklarácii OSN o právach osôb patriacich k národnostným alebo etnickým, náboženským a jazykovým menšinám; keďže všetky štáty sú povinné dodržiavať tieto normy;

B. keďže 12. marca 2026 Celočínske zhromaždenie ľudových zástupcov prijalo zákon o podpore etnickej jednoty a pokroku, ktorý ďalej integruje štátnu ideológiu a uprednostňuje čínštinu vo vzdelávaní, verejnom živote a médiách a zintenzívňuje inštitucionalizované represie a asimiláciu identít etnických menšín vrátane Tibeťanov, Chuejov, Ujgurov, Mandžuov a Mongolov; keďže tento zákon sa výrazne odchyľuje od čínskeho zákona o regionálnej etnickej autonómii z roku 1984;

C. keďže extrateritoriálny dosah zákona umožňuje trestné stíhanie jednotlivcov v zahraničí, ktorí sú považovaní za osoby narúšajúce „etnickú jednotu“ Číny;

D. keďže zhoršenie situácie v oblasti ľudských práv v Číne zaťažilo jej vzťahy s EÚ; keďže dodržiavanie ľudských práv, demokracie a zásad právneho štátu by malo byť ústrednou témou vzťahov medzi EÚ s Čínou;

1. dôrazne odsudzuje represívne asimilačné politiky Číny a následné porušovanie všeobecných ľudských práv, a to aj v Tibete, Sin-ťiangu a vo Vnútornom Mongolsku;

2. vyjadruje vážne znepokojenie nad prijatým zákonom o podpore etnickej jednoty a pokroku, ktorý otvorene podporuje asimilačné politiky a obmedzuje kultúrne, náboženské a jazykové slobody rôznych skupín v Číne aj mimo nej;

3. naliehavo vyzýva Čínu, aby zrušila tento zákon v záujme dodržiavania svojich záväzkov vyplývajúcich z medzinárodného práva, ktoré sa týkajú nediskriminácie a ochrany a podpory etnických a náboženských menšín;

4. vyzýva Radu, aby aktivovala globálny sankčný režim EÚ v oblasti ľudských práv voči úradníkom a subjektom zodpovedným za vypracovanie a vykonávanie tohto zákona;

5. vyjadruje poľutovanie nad extrateritoriálnymi ustanoveniami zákona, ktoré predstavujú nadnárodné represie; naliehavo vyzýva všetky členské štáty EÚ, aby pozastavili zmluvy s Čínou, ktoré sa týkajú vydávania osôb, s cieľom chrániť prenasledované osoby s pobytom v EÚ pred rizikami nadnárodných represií vyplývajúcich z tohto zákona;

6. dôrazne odmieta pokusy čínskych orgánov zasahovať do uznania a vzdelávania tibetských budhistických duchovných vodcov; zdôrazňuje, že nástupníctvo dalajlámu je čisto náboženskou záležitosťou a musí sa určiť výlučne v súlade s tibetskými budhistickými tradíciami;

7. vyzýva na okamžité prepustenie čínskych politických väzňov vrátane Čoktrula Dordže Ten Rinpočeho, Paldena Ješiho, laureáta Sacharovovej ceny Ilhama Tohtiho, 11. pančhenlámu Gendüna Čhökji Ňimu a mongolského aktivistu Hadu; vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, Komisiu a členské štáty, aby pri rokovaniach s Čínou naďalej upozorňovali na tieto prípady;

8. vyzýva vysokého komisára OSN pre ľudské práva, aby vydal aktualizovanú situačnú správu o Číne, ktorá sa bude osobitne zaoberať zákonom z roku 2026;

9. domnieva sa, že zavedenie a presadzovanie tohto zákona bude mať vážne dôsledky pre vzťahy medzi EÚ a Čínou;

10. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie členským štátom a ostatným inštitúciám EÚ, čínskej vláde, OSN a Ústrednej tibetskej správe.